

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Placz. SIMONFFY-ház a város-házával szemben.

HIRDETME NYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok, valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Érmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen n a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorospetisorsozási beiktatásért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr. Nyitlér 4 hasábsorospetisorsát 20 kr.

X. évfolyam. 1883.

Debreczen. Kedd, aug. 7.

172. szám.

Hóra egy unokája.

(Z.) Nemes ellenfelekkel szívesen állunk szóba nemtelennel ellenféllel szemben pedig nem ismerünk egyéb fegyvert mint a megvetést. Nem mondhatjuk a szerbekről hogy nem ragadnak meg minden alkalmat ök is, hogy magyar ellenes alap-talan gyűlöletük kifejezést adjanak ök is, de ahányszor még felszóltak, a hányszor még dolgunk volt velük, mindenkor azt tapasztaltuk, hogy sokkal lovasabbak és tisztességesebbek a románoknál. Gyáva sértéseket nem igen követnek el, a gyáva impertinentiától pedig távol állnak, míg ellenben a románok eddigi gyűlöletét gyáva impertinentiák-nál egyebeknek alig nevezhetjük.

Most is, a temesvári román lap egy felhívást tesz közzé, melyben arra szólítja föl a románokat hogy ünnepléjk meg a Hóra lázadás évszázados évfordulóját. A Hóra lázadásnak mely állati aljas kegyetlenség, és az állati bősztltség magánkivüliségébe süllyedt emberek öröngöse vala. Hórát akarja megünnepeltetni a román lap, ki oly embertelen borzadalmak előidézője volt, hogy reá nemcsak hogy nem lehet büszke egy nemzetiség sem, de a mint hogy a magyar történelemnek is vannak szégyen foltja, és a helyett hogy azokkal díszeskedünk, töröljünk szeretnők történelmünk lapjairól éppen oly szégyen folt a Hóra lázadás, melyet nemzetiség mely a civilizációra igényt tart, nem emlegethet csak elpirulva. És a mely nemzetiség nagy emberek tetteivel oly szegény, hogy egy Hórát kell előkaparnia a történelmi gaz és szemét közül, arra aligha ki fogja mondani Európa a politikai érettséget.

„Ha isten meg akar verni valakit,

esztét veszi el.“ — így tartja a közmondás; és ha nem tudnánk, hogy ez a „Hóra“ féle évszázados ünnepély nem valamelyik román suhanec agyában fogant meg, azt kellene hinnünk, hogy a román nemzetiséget isten verése fenyegeti. Mert gondolja meg mindenki a ki éppen ellenséges indulatot érez a magyar iránt, hogy a magyar nemzetet nemtelenn kötekedésekkel még csak nem is bosszanthatja, mert a nemtelenségek felett megvetést, undort igen, de haragot érezni nem tudunk.

Jó lenne egyébiránt a román lovasgiasság ezen egyik nyilvánulását a külfölddel is tudatni, hadd látna a világ, hogy a brassói és jassy hősök után már meg mi féle bogarak merülnek föl a dáco románok küzdterének homokjából, s hogy más lélekemelőbb történelmi emlékek hiányában egy Hórával akarnak a művelt világ elé lépni.

Egyébiránt ne bántunk a románokat, sőt kérjünk tőlük bocsánatot, a mennyiben egyik újságíró gyerekük miatt talán az egész nemzetiséget megsértettük volna, mert hiszen a temesvári román lap éppen oly joggal beszélhet a román, mint egyik másik ponyvairadalmi szeles bal hírlap a magyar nemzet nevében, s jaj lenne nekünk valóban ha a magyar nemzet hangulatát az után az egy két ponyvairadalmár után akarnók megítélni.

Eszlár és a külföld.

(—ó.—) A tisz-eszlári szindarab lejátásával nem nagy dícsőséget arattunk a külföld előtt. Ezer szerencse még, hogy a törvényszék lelkiismerete a tömeg zsidógyűlöletének nem hódolt, mert ha egy elfogultabb törvényszék marasztaló ítéletet talált volna hozni, ezen egy eset (a mi ugyan elég is lett volna egyszerre) mind azt a rokonszenvet és jó véleményt, melyet nemes előretörékvésztünkkel a külföld előtt kivittünk, elrontotta volna.

Mindig rámtalálsz ott, valami alakban. — S majd megtudod akkor, hogy abban én laktam!..

„Hogyha néma állat körül-körül repked, Nyomdiba jár távol: — vissza ne retentsed; Gondolj reá: hátha én kísérlek ottan? — En édes szerelmem, örök imádottam!“

Tengeren át Róbert sok viszontagsággal Megjött a szent földre, szélverte gályákkal. Örült, a mikor a hajót elhagyhatta, S szilaj hullám helyett ló tánczolt alatta.

Nagy örömben, hogy újra a földön jár, Neki is rugtatott a pusztának mingyár: Bekalandoít szerte erdőt, ungot, berket: Mint aféle vadász, a ki vadat kerget.

Egyszer csak egy szoros rejtett sziklazugban, A mint egy tövises nagy bozóra bukkán, Olyan ordítást hall egy sötét barlangból, Hogy még a szikla is jajgat a viszhangtól.

Egy óriás kigyó, olyan, mintha szalfa Kanyarogna szörnyen, elevenné válva, Küzd ott egy hatalmas nőtény oroszlány-nyal: Dühös lélekzetet fujtat, csak úgy lángol!

Derék két ellenség, király mind a kettő! Ereje, haragja egyformán rettentő: Összesattogtatják szörnyű fogaikat: Jó, hogy egymást ölik s nem egy harmadikat!

Kigyó az oroszlánt acél gyűrűvel Fojtogatja, ez meg tépi körmeivel: Földön hemperegnek, egymás vérit ontva; Erős oroszlánnak ropog minden csontja.

Az óriás kigyó lesz most mingyárt győztes; Nagyobb hatalommal bír ez az erős test. —

magunkra zuditván az egész művelt világ megvetését és lenézését, melynek kiérdemléseért pedig annyit kelle küzdenünk. Es ha tekintetbe vesszük, hogy a művelt Európa jó akarata és rokonszenve fennmaradásunknak nem csekély garanciáját képezi, hogy a művelt Európa jó akarata és rokonszenve soha sem engedheti meg, hogy egy életképes nagyra törő nemzet a nemzetek sorából bármiféle hatalom által kitöröltessék, — hát éppen úgy meg kell gondolnunk hogy egy haragvó s bennünket a barbárság sötéttségében látó, lenéző, s velünk nem rokonszenvező Európa nélkül mindig ki vagyunk téve a szláv tenger kiáradó hullámai által való eltörlesnek, vagy más oly katasztrófának, melytől csak az európai művelt államok pártfogása képes bennünket megvédeni. Mert ha bár a török a világkereskedelem óriásilag fontos pozíciót urálja, s hatalmának megszűnése nagy gondot adna Európa művelt államainak, mégis arról kezdenek már gondolkodni: vajjon mely hatalom által legyen helyettesíthető, a civilizációnak hódolni nem akaró török?

Már pedig alig kigondolható, hogy a civilizálatlanságnak mivel lehetne nagyobb jelét adni mint „boszorkányperben“ való marasztaló ítélettel, a milyen pörnek a művelt világ, a nyiregyházi pert tartotta. És most már engedjen meg nekünk egész Magyarországnak fanatikus tömege, de a művelt világ összeségének ítélete még is csak nagyobb tekintély talán mint az Ónodyé vagy Verhovayé, vagy mindazoké, kik magokat ezen emberi nagyságok (!) által, elfogultságuk és gyűlöletük porázán orruknál fogva vezettetik.

A tudatlan tömegre mindazontúl semmi okunk nehezíteni. Csak azt sajnálhatjuk, hogy Magyarországnak, még az ugynevezett intelligens osztályban is találkoznak, kik helyet adnak a „rituális gyilkosság“ lehetőségének, s egy „kiképzített“ zsidógyerek természetellenes ha-

Az oroszán ordít halálájdalomban, Mintha hiva szólna: „ember, segíts rajtam!“

Róbert az elbukott királyt fogta pártul: Kirántotta kardját, leugrott lováról, S a kigyóra olyat vágott a kardjával, Hogy az jobbra, balra pattant kettéválva.

Egyik fele elnyult, tatógó fejével, Nagy mérges fogait visorgatva szélylyel, A farka meg tánczolt, karikákat hányva, S belekapaszkodott még az oroszlanba.

Arra nem is gondolt a vitéz keresztés, Hogy most majd ő reá támadhat a vesztes. Az emberek közt is megesis az itt-ott: Jóltevejét marja meg a szabadított.

De hát az oroszlán tán jobb, mint az ember, Szívében a vad vér tán melegebben ver? A megszabadított rettentő vadállat, Odacsuszott hozzá s lábánál megállott.

A fejét lehajtá szépen hizelegve, A lovag kezéhez nyaldosott a nyelve, Es oly bus nyöszörgést hallatott a szája, Mintha csak beszélmi akarna hozzája.

Lábát felemeli, mintha kezét adna, Parolára nyujtva, hűséget fogadva, Róbert megsimítja azt a nyujtott lábát, S látja, hogy a hős vad szeme könybe lábbad.

Mintha emberlélek nézne ki belőle. — Hangját próbálgatja lágyan könyörgőre, Majd mely dörmögéssel hosszukat sohajtva, Fejét egészen a föld poráig hajtja.

S hogy Róbert a lábát rá tette fejére Szeliden, — nyelvél ott nyalta, hol érte, Majd, mint a kis macska hátán hempergő.

mis vádaskodására többet adnak, mint az összes művelt világ tekintélyére és tudományosságára. Sajnáljuk pedig ezt azért, mert ez arra a tapasztalásra vezet, hogy a magyar intelligenciával nagyon sok oly dolgot el lehet kerekíteni még, melyek felett az igazán művelt és értelmes ember csak mosolyog.

De hiszen még a Funták, a Friedman és Eötvös beszédeit sem olvasták el. Én magam elégszer tapasztaltam hogy alig-alig van itt ott egy-egy antisemita, ki nevezett beszédeket elolvasta volna. Azt mondja hogy: nem tartja arra érdemesnek, Magyarország három legkitünőbb ügyvédének védelmét!!!

Hát nem szomorúan jellemző-e már ez is? És ez csak annak a jele, hogy a nagy többség csak a levegőbe szeret beszélni, de tanulni nem. A ki tanulni szeret, lehetetlen, hogy ily kitünő jogászok védbeszédét el ne olvassa, bármely irányban legyenek azok tartva. Amde azok, kik mindig könnyebb végét keresik a dolognak legkönnyebbnek tartják az egy oldalúságot mert az legkevesebb fáradságukba kerül. Szerencsére a világ kerekét nem az egyoldalúság forgatja, és nem az egyoldalúak véleménye határoz.

Az olasz király Ischiában.

Nápoly aug. 4.

Mikor a király Casamicciolában időzött és részben személyesen vezette a mentési munkálatokat, két újabb lökés történt; a casamicciolai hegyi templom homlokzata beszakadt, és két munkást temetett romjai közé. — A király nem gondolt a falról leszakadó kövekkel egész közel ment a romhoz és várt míg a két munkást — fájdalom csak meghalva — kihúzták.

A hegyi uton, hol a romhalmazok miatt nem lehetett bátran haladni, a király fiatal erővel ment előre és nézegetett jobbra-balra. Nimes-e, a ki segélyre szorult. Egyszerre a mélységből hangot vélt felhallani: „Ide jöjjetek kiáltott fel izgatottan. Ide katonák; itt embereket kell megmenteni!“ A király nem csalódott; egy anyát és ennek

Róbert a játékán bámulni nem győzött. —

A nagy bámulat közt el is felejtette, Hogy hát a lovával mi történt mögötte? Azt biz elmulasztá a sövényhez kötni, Mikor kedve támadt nyergéből leszőkni. —

A paripának meg ne vegyük rosz néven Ha azt tartá: „futni hasznos, noha szegény.“ S a mig lovagja a kigyót ketté vágta, Megfordult, elszaladt, gazdátlan világgá.

„Jó tettét az ember ime rosszat arat!“ Mondá Róbert, látva, hogy im gyalog marad: Kibál utána, látja merre nyargalt; — A ló annál jobban vágat, rá se hallgat. —

Ekkor az oroszlán feláll egy nagy szirtre, Fejét felemelve, lábait feszítve, S valami vonító ordítást ereszt meg, A mitől még az a szikla is megreszket.

Ez üvöltő hangra minden odu, bozót Elevenné válik, fejt emel, mozog: Süldő oroszlanok, tarka párdúzoklyekek Innen is onnan is gyorsan előszöknek.

Sírvájó hiéna, aranyfarkas, sakál, Mind a magában elszárguló lónak áll. Visszaterelik a sziklajakadéki; A hogy az oroszlán parancsolta nékik.

Ott megfogta Róbert visszakerült ménjét, S dicsérte magában oroszlánj erényjét: Megigazítá a terhelőt a nyergén, S megveregeté a lova nyakát gyengén.

„De most már azt mondd meg, édes orosz lányom, Hogy rontok keresztül a fenevad nyájon? Nyakamra csodítéd egész nemzetséged, A kik nem értenek engem: csupán téged.“

g asztal és mos szén és sarak.

Hír

azon kellemes lehetünk. a melyek meg eses pártfogását.

nőkeinket, akár

ős kert és sír ések.

bistállók berendezéshez.

hirdetményi onat.

björóság mint telekkönyvi ézi, hogy a kir. kincst. György és neje vég. 73 ft 63 kr tőkekü. végrehajtási ügyében. (arab. kir. járásbíró) on fekvő a dorogi 1141 a főlvet az árverést 520 alapiótt kikiáltási árban. fenebb mejezőt ingat. hó 6 ik napján del e. házanál megtartandó ny. gálapiótt kikiáltási árón

kozok tartoznak az ingat. t. cz. 42. § aban jelzett és az 1881. évi novem. a. kelt igazságügyminis. a kijelölt övadékképes áldott kezéhez letenni. t. cz. 170. §-a értelmében. óságnál eőleges elhely. t. sz. 170. §-a értelmében. 1883. évi július hó 10 ik

Chlecsány, jbró.

hirdetmény.

ipar és kereskedelmi tyán közhírű tétetik, zett banknál a 2037. 2252. 2079. 2230. alatti zálog ívekre sem ki nem váltott, szabbított arany és papírokból álló zá. augusztus hó 13 ik 10 órájaker a nevel. led-utczai 2-ik számu helyiségében megtar. erésen azonnali kész. eladatni fognak. szándékozik a mon. zsbeni megjelentés a zálogtulajdonosok l értesítetnek, hogy árverés napjáig meg

33. auguszt. hó 2-án.

Paksy Imre kir. közjegyző.

*) Ily cím alatt jelenik meg közelebb nagy re. zonyirók tollából egy népszerű költői elbeszélés. E be. csa mutatványt a kiadó Révay tetvérek szíveségéből közöljük.

két éves gyermekét mentették ki a romok közül.

A Paradisiello-utczában egy romokban levő fal állta el az egész utcát. — A miniszterek kérték a királyt, hogy forduljon vissza. — De a király felkiáltott: „Avanti signori! Akinek nincs kedve jönni, maradjon hátra! — Ugyebár, folytató, Merratapi had testparancsnokhoz fordulva, minket ez a körakás nem fog visszatartóztatni.“ A király felért a domb tetejére, a kórház romjaihoz. Itt egy csapat bersaglidre dolgozott. A munkát vezető tiszt, a királyt meglátta a királyt, fel akarta kötni a kardját. „Hagyja ezt főhadnagy ur, mondá a király, ez a vizelet jól illik önnek, jobban mint minden disz-egyenruha.“

A királyt, mikor visszajött Nápolyba, leirhatlan lelkesedéssel fogadták.

Egy újságíró felkereste Luigi Palmierit, a híres vulkanistát, ki 1848. óta a vezüvi meteorológiai megfigyelő intézet igazgatója, mint ilyen egy általa feltalált készülék segítségével a nagy vulkanikus tevékenységével összefüggő földrengési eseteket alaposan megfigyeli.

A tudós férfi véleménye szerint Casamicciola már III. Bourbon Károly uralkodása óta ugyanazon elemi rázkódásoknak van kitéve. III. Károly már nem akarta felépíttetni e helyiséget. 1828-ban a jelenlegi katasztrófa-hoz hasonló jelenségek mutatkoztak habár nem is oly erős mértékben. A katasztrófa oka nem földrengés a szó szoros értelmében. Minden dinamikus földrengésnek megvan a maga hatási középpontja és hatási köre, melyek egymáshoz egyenes viszonyban állanak.

A jelenlegi katasztrófa azonban Casamicciolán borzasztó pusztításokat vitt végbe, míg a hatáskör többi részeiben semmi kárt sem tett. Ezenkívül a rendes földrengések a rázkódott viszonyokhoz és intenzitásához képest 30–40 másodpercig tartanak, itt azonban csak egy nagy ágyulövéshez hasonló rázkódás történt és egyéb semmi.

Hogy a katasztrófa ily módon következett be, bizonyítja a körülmény, hogy ha Nápolyban a Castell San-Elmon dőben megteszik a szokásos ágyulövést, az a nápolyi kórházakban ápolts ischiai sebesültek közt halálos reméletet okoz. A tudós nem hiszi, hogy a katasztrófa alkalmával valaki lángokat látott volna. Hogy a katasztrófa hirtelen következett be, bizonyítja a holttesteken látható sebek is.

1881-ben egy cipész holttestét ásták ki, akit abban a helyzetben ért a szerencsétlenség, mikor a cipőt térdje között tartva, ár segélyével szegret akart a talpa verni. Ha valószínű földrengés okozta volna a katasztrófát, akkor a katasztrófa után a halottak arca az remélet kifejezése megmeredett volna. Ilyen holttesteket pedig nem találtak. Mindez arra mutat, hogy az embereknek sejtelmük sem volt, hogy mikor üttött végörájuk.

A Piccola Senrinella szalonya a kerttel egyforma magasságban fekszik. Ha valószínű földrengés okozta volna a katasztrófát, fölötte megmenekedhetek volna, így azonban mindnyájukat eltemette az összeomló épület. Az 1851-iki földrengés alkalmával, mely Meli városát elpusztította, a föld 11-szer rázkódott meg. Ischia pedig csak egy lökést éreztek.

A casamicciolai jelentések igen sajátosságok. A katasztrófa századok óta mindig ismétlődik, de a történelem tanúsága szerint

„Ne félj semmit,“ morgá az oroszlan halkan: Aztán egyet ordít, a többi elhallgat: Sunnyogva kotródnak a lovag utjából, Csak a fogaikat vicsgorogják távol.

O maga ott lépdél a lovag oldalán. Azt hinné az ember, hogy csatlós talán. Vezetí, kiséri, puszta, bozótban át, Mintha ő ismerné annak legjobb utját.

Onias nagy vadak, szörnyű elefántok, Szarvorrú, ki otthon nagyon bakafantós: Róbert lovagot mind bántatlan boesájtják, A mint az oroszlant mellette meglátják.

Békében eléri már a tábor szélét: Szemközt jön a népe, keresni vezérét, A kiről azt hiszi, hogy már odaveszett: — Bizony kevés hja volt, hogy így nem esett!

„Most már visszatérhetsz, kedves orosz-lányom; Hogy tovább is kisérj, azt már nem kívánom: — Uraddal, fiaddal, élj soká s légy boldog; S emlékezzél meg rám, ha jól leszen dolgod!“

De biz az oroszlan nem marad el tole, A lovag oldalán ballagott előre, Es mikor a vitéz lováról leszálla, Odasimult hozzá és ott maradt nála.

Hosszu életű emberek.

Most jelent meg New-Yorkban egy nagy föltűnést keltő könyv e cím alatt: Az emberek hosszú életének encyklopédiája és azon emberek följegyzése, kik századik életévüket túlélték. A könyv szerzője Perkins E. József Szyrakuzában az Egyesült-Államokban. A szerző ebben a könyvben többet mint tíz ezer személyt számít föl, kik tovább

mindig növekvő intenzitással. 1828-ban 30, 1881-ben 120, 1883-ban pedig már 5000 ember esett a katasztrófa áldozatává, s mindannyiszor Casamicciola volt a katasztrófa középpontja. — Melibben több halottat találtak az utcán, mert az emberek azt hitték, hogy olmenekülhetnek. Ischia senki sem menekült, a halottakat és sebesülteket a leomló házak betemették, a mi nem felel meg a földrengés természetének. Ischia szigete vulkanikus természetű, s így vulkanikus rázkódásoknak van kitéve.

1831-ben Giordano mérnök megvizsgálta a szigetet, s kijelentette, hogy Casamicciola egyszer végleg el fog pusztulni. Ezt a jelentést elfeledték; most azonban az illetékes körök is megemlékeznek róla. Ehhez járul a vulkanikus közet szénsav okozta átlilikacsosodása, minél fogva a meleg források a szigeten ásványforrásokká váltak.

Az átszűrődések és a föld alatt támadt nyílások üres rétegeket képeztek s Casamicciola alapját mintegy aláaknázták, s ez volt oka a súlyosnak, ez volt oka a borzasztó rázkódásnak.

Scharf Móríc.

A nyiregyházi eseményekből még egyedül a Scharf Móríc sorsa érdemli az olvasó közönséget. E fivér történetek a következők közlik.

Eötvös beadványára Scharf Móríc kiadatása ügyében vasárnap délután négy órakor érkezett meg Tiszá Kálmán távirati rendelete Graefl főispánhoz. E rendelet akként intézkedik, hogy a fivér rögtön vétessék ki Henter várnagy keze alól és helyeztessék az Eötvös által előterjesztésében említett családok egyikének gondviselésébe, de szülőinek, újabb rendelkezésig, ne adassék ki; mindazáltal a szülőnekek legyen szabad a fivér háborítatlan érintkezniük.

Eötvössel a főispán legott közölte a belügyminiszter ez intézkedését. Eötvös fenntartva, hogy a fivér ajánlása való átadását továbbra is követeli, megnyugodott ez intézkedésben, mire a főispán és Eötvös közt annak tárgyalása kezdődött meg, hogy Móríc kinek adassék ki? A főispán rögtön magához kérte dr. Flegmann törvényszéki orvost, kit Eötvös a fivér elvállalójának kijelölt; Flegmann azonban Eötvös nagy meglepetésére kijelenté, hogy ő nem exponálhatja magát a netalán bekövetkező kellemetlenségeknek, ezért nem fogadhatja házába a Scharf Mórícot. Ugyanígy nyilatkozott Baruch Mór orvos is, kit Eötvös e czélból szintén a főispánhoz kéretett, azt mondta: inkább kihurcolkodik a szállásából, semhogy neki oda hozzák a fivér. A helybeli rabbi sem akarta befogadni a fivér, szóval nem akadt hirtelenben Nyiregyháza ember, a ki Mórícznak megnyitotta volna házat.

A védők közül természetesen senkisek vállalkozhatott a fivér örzőjének szerepére, ezért Eötvös a főispánnal arra kompromisszumra jutott, hogy Móríc a miniszter újabb rendelkezéig helyeztessék el az idevaló csendőrlaktanyában. Graefl főispán rögtön magához kérte Lázay csendőrfőhadnagyot, utasításokkal látandó őt el, Mórícra néve. Móríc ezalatt Henter lakásán borzasztó félelmek közt sirt. E fivér eddigi környezete azt hitette el, hogy mi helyt kilép a vármegyeházból, a zsidók legott meg fogják gyilkolni, nem esoda, hát, ha

éltek száz évnél és hatvanháromat ezek közt, kik életük 150-dik évét is túlélték. Ezek közt nincsenek az óskor patriarchái, mert azon korról az illó számítást senki sem ismeri. Könnyűben azt is állítja, hogy a hideg éghajlat kedvezőbb arra néve, hogy valaki tovább éljen, mint a forró, ezt bizonyítja azon körülmény is, hogy sehol sem található annyi sok száz éves és még idősb embert mint éppen Muszkaországban. Más részről pedig az is bizonyos, hogy forró éghajlat alatt az emberi faj inkább szaporodik, mint a hideg országokban és egészségre néve üdvösebb Kelet-India mint Szibéria.

Vannak tudósok, kik e tények dacára tagadják annak lehetőségét, hogy valaki száz évnél tovább éljen, de ezeket legjobban czáfolja meg két más tudós élete Knightley Smithé, ki még most is él és elő tudja mutatni keresztlevélét 1777-ről július 21-éről és Fontenelle, ki Rouenban született 1654-ben február hóban és Párisban halt meg 1758-ban januárban, nemkülönben az oxfordi tanár Routh, ki 1751-ben született és 1854-ben halt meg.

Azonban sokkal ritkábbak a példák olyanokra néve, a kik 150-dik évét is túlélték. Ilyenek voltak Parr Tamás Skropshireből, ki 183 évig élt, naponként 4 angol mértföldet gyalogolt, földmívelő volt és egy évvel halála előtt még pörbe idézték, mivel egy leányon erőszakot követett el. II-dik György őt Londonba hozatta, itt azonban oly jól tartották, hogy mivel ahhoz nem volt szokva, a jó étkezés és foglalkozás hiánya következtében meghalt, és Jenkins Henrik Yorkshireben, ki 165 évig élt. Ez nem pusztá állítás, mert angliaiban a születést bizonyító anyakönyveket már a XVI. század első éveiben hozták be. Ezt bizonyítja a Shakespeare születéséről szóló anyakönyv, valamint a bizonyítvány az ő haláláról, mely még most

a gyerek azzal fenyegetődött, hogy kutba ugrik vagy megszökik, ha elveszik Henter kezéről és az sem esoda, ha ily körülmények közt nem akadt ember, a ki a fivér örzőjének felelősségét elvállalja. Móríc tegnap szülei előtt is kijelentette, hogy fél a zsidók bosszújától.

Mialatt pedig a főispán Lázay főhadnaggyal érkezett, aggodalmasan futott a folyosón ácsorgó Henterhez és remegő hangon hívta, hogy menjen le, mert a kapu előtt emberek csoportosulnak, kergesse szét őket. A téren csakugyan összefutott a tömeg annak hírére, hogy most viszi el Mórícot az apja. Az alispán elrendelte, hogy a csoportot csendőrséggel oszlassák szét. Székely Miksa védő a főispán elé vezette Scharfot és nejét, kiket a főispán megnyugtatótt, hogy főekkel ezentul korlátlanul érintkezhetnek.

Vasárnap délelőtt Scharfné négy éves leánykájával Mórícot meglátogatták, mely alkalommal a fivér kijelenté, hogy apjához azért nem akar visszatérni, mert nem akar Eszláron lakni. Az anyja ama megjegyzésére, hogy Pesten fogának lakni, a hol egy előkelő ur őt neveltetni akarja, — Henter e szavakkal szól közbe: „Ez hazugság, Móríc! El akarnak innen eselni.“ Scharfné jelenlétében Henter felesége azon kérdést intézte Mórícához: „Hát elmenél a gyilkosokkal?“ a mit Henter megtoldott avval, hogy: „Legkésőbb hat hét múlva ismét visszakerülnek a börtönbe.“ Elszörnnyüköve hagyá ott az asszony a fivér.

Scharf József estefele nejevel együtt meglátogatta a fivér csendőrségi laktanyán, hol Móríc egy csendőrral közös szobában volt elhelyezve. Csöndesen, zárkóztottan fogadta szülőit, kik szeliden hívták vissza magukhoz, de a fivér csak azt felelte, hogy bejárja a miniszter végleges intézkedését. Apja nem is említette előtte az eszlári ügyet, mostoha anyja pedig dicsőkedett neki, hogy ők már most gazdagok, sok pénzt kaptak a pesli zsidóktól. A fivér erre elővett a zsebéből egy levelezőlapot, mely ma érkezett számára Pozsonyból; a szöveg rossz antisemita vicce; ügyetlenül parodizált német zsidó jargonban felszólítja Mórícot, hogy csak valljon a zsidók ellen. A fivér eldicsőkedett vele, hogy Henter mondta a levelezőlapról, hogy a ki írta: ezer forintot fog küldeni Mórícnak. A gyermek mindezt hiszi szentül és hitte azt is, hogy neki négy gróf ezreket rakott össze. A mint eleinte ijesztgették a fivér, hogy bolondították utóbbi időben aranyhegyek ígéréseivel. Scharf ama levelezőlapot elvette Mórícotól. Este nyolc óráig voltak a szülei a fivérrel, ki nagyon szomorú és fél. Henternek a főispán rendelete szerint nem volt szabad a gyermekhez menni.

Nyiregyháza, aug. 7. (A Debr. Ellenőr távirata.) Móríc beleegyezett, hogy szülei a fővárosba utazik. A délutáni vonatkoz szüleivel kocsizott ki. A fivér magatartása egészen elüt az eddigitől. Nem daczol többé, hanem szeretettel borul atyjára. Midőn az indóházhoz kocsiztak az apja csak annyit említett előtte, hogy: ugyan a fivér, mi történt te veled?

— Majd beszélünk még arról felelt Móríc szomorúan. —

is megvan a stratford upon avoni székesegyházban Routh tanárnál és Fontenelle francia tudománál még tovább élt Macklin Károly színmész, kiről azt mondják, hogy ő volt az egyetlen, ki tökéletesen föfogta Shylock szerepét, úgy mint azt Shakespeare gondolta. Macklin 1680-ban született és 1797-ben halt meg s így 117 évig élt. Egész 1796-ig mindig játszott s csak élete utolsó évében vesztette el emlékező tehetését, úgy, hogy kénytelen volt a színházról elhagyni.

Lehetetlen megállapítani, minő életmód legkedvezőbb az élet hosszabítására. Fontenelle, ki 104 éves korában halt meg, 107 éves Macklin mint színmész igen izgatott életet élt. Keightley Smith pedig élete legnagyobb részét a szabad lében töltötte. Azonban ezen száz éven túl élt emberek mindnyájan igen gondatlanul éltek és soha sem kellett küzdeniük mostoha életviszonyokkal. Találkoztak a hosszú életű emberek közt még olyanok is, a kik életük legnagyobb részét nyeregben töltötték el és agg korukban még sem szenvedtek csuszban és köszvényben. Ezek közé tartozik Knightley Smith is, ki most élete 106-ik évében még mindig oly fáradhatatlan lovas, mint volt fiatal korában. Szemei még mindig oly jók, hogy szemüveg nélkül tud olvasni és több óra hosszan át könyveit közt ül. Elelében soha sem volt beteg. A ki őt látja, alig tartja őt többnek mint 70 évesnek s ha valaki, úgy ő fogja talán elérni azt a magas kort, a melyben Parr Tamás meghalt. Azt mondja, hogy egészségét csakis a lóháton tett róka vadászatoknak és éles látásának sok olvasásnak köszönheti, az első foglalkozás izmait, az utóbbi szemeit édzette. De hihetőleg másképp is nagyon mértékletesen élhetett, hogy ily szép kort ért.

Ez előtt hat évvel egy küldöttség üd-

Az indóházhoz vagy 200 ember jött ki bámulni, azért az állomási főnök a vonat elindulásáig a családát, saját lakosztályába vezette be. — Móríc magatartásából ítélve, mindenki azt hiszi, hogy Móríc még az új folyamán a kupében meglepő dolgokat fog elbeszélni a vele törtétekről.

Budapest, aug. 7. (A Debr. Ellenőr távirata.) Scharf Móríc a ma reggeli vonatkozával a fővárosba érkezett. Az indóháznál több hírapíró várta, s kérdezgetett egyet-mást az öreg Scharftól. A fivér egészen meglepett. Kezdi átátni, hogy őt megcsalják, mert a vármegyétől elkerülve, nemcsak, hogy semmi bántódása nem történik, de sőt a jövőjéről igyekeznek gondoskodni.

Napi hírek.

— Eötvös Károly-ról tegnap az a hír volt elterjedve városunkban, hogy az esteli vonattal ide érkezik, hogy új komját Nagy József hajdumegyei tisztviselőjét meglátogassa. A vonattal nagy közönség, — leginkább városunk intelligenciája várta a nagynevű vendéget, — a ki azonban nem érkezett meg.

— Városi közgyűlés t. hó 18-án d. e. fél tizenegy órakor városi rendkívüli közgyűlés tartatik. Tárgy: a Ludovika akademiába a tanuló ifjak kijelölése.

— A debreczeni ügyvédi kamara részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Papp Ferenc h-doroghi ügyvéd elhalálozása következtében az ügyvédek lajstromából kitöltetett s irodája részére gondnokul Berenyi János h-namási ügyvéd neveztetett ki.

— Dalestély elhalasztva. Az augusztus 9-dik napjára kitűzött dalestélyi közbejött akadályok miatt elhalasztott. Elnökség.

— Halálozás. Nagy István veterán könyvkötő ki Dávidházy Imre könyvkötészetében 30 évig működött, meghalt t. hó 6-án. Temetése szerdán d. u. 5 órakor lesz füvész kert-utca 1075 sz. alatt.

— Az aczell-sodrony műgyárról, mely városunkban létesített, már megemlékezünk. A gyár Gorovoy Miksa és társa cég alatt áll fenn s tekintve azt, hogy hazánkban a sodronyműgyár egészen új iparágat képez, nem tudjuk eléggé ajánlani annak pártolását. A sodronyműgyárban ruganyos ágybetéteket, szikra fogókat, — rosta szöveket, — kert és sikerítéket sat. készítenek s a gyárból eddig kikerült igen szép és tartósnak ígérkező munkák teljes biztosítékoltásnak nyújtanak arra néve, hogy a külfölddel teljesen versenyképes. A gyárhelyiségek a Piac utczán a Simonyi-téle házban van.

— Hol vannak az eszlári per vádlottai? Weinstein, Junger, Klein, Lustig és Braun Ábrahám Tisza-Eszlára visszatértek; Scharf Budapestre utazott Mórícossal, Baxbaum ipjához ment Tarczala, Taub Simonson, Vogel, Hersko és Smilovics a Mármarosra, Schwarz Tisza-Lökre, Wolner Hodászra, Braun Lipót Téglásra indultak, míg Gálós Márton még itt maradt. Eszlárról oly hírek érkeztek, hogy a zsidók a bírákat megvesztegették volna, a miért néhányan azt határozták el, hogy a hazatérő zsidókat inzultálni fogják. A főispán ezt megtudta és rögtön küldött egy lovas küldöttséget a falu bírájához azon meghagyással, hogy rögtön

völte őt születése napján és elhozta Parr Tamást, ki tiz angol király uralkodása alatt élt, az igaz, hogy Knightley Smith csak 4 angol király uralkodása alatt élt, de ezek közül III. György 59 évig uralkodott és Viktoria királynő már 45 év óta uralkodik. A beszéd végén a küldöttség szónoka ezeket mondta: „Sir, öntől függ, mikor akar meghalni, de amennyi bizonyos, hogy ön mindig fiatal fog maradni.“

Perkins könyvének azon állítását, hogy hideg éghajlat alatt az emberek sokkal tovább élnek, mint forró alatt, a druzok Syriában megczáfolják, ezeknél ugyanis száz éves ember nagyon mindennapos tünet. Az igaz, hogy a druzok, kivált Baalbeck és Tadmor vidékén a legmértékletesebben és egészen gond nélkül élnek, soha sem esznek húst és semmiféle szeszes italokat nem isznak, náluk is uralkodik a többnőjűség, de alig található csak egyet is közülök, kinek több volna három neje. Ok az időt oly formán számítják, mint a zsidók, az ő esztendőjük nem 365 nap, hanem csak 360 nap, de csak ezt az pótolja, hogy minden hatodik évben van egy szökő hónapjuk. A druzok életmódja még azt az előítéletet is megczáfolja, mely Európában általános, hogy t. i. bizonyos izgató szerkek jelesül a hasies, mely indiai kenderből készül, az egészségnek ártalmas. A druzok ugyanis mindig hasissal élnek, ellenben a mákonyt ok is veszedelmesnek tartják.

Azt sem lehet állítani, hogy a katonai élet nem kedvező az emberek élete meghosszabításának. Nálunk még most is láthatni Skultély zászlótartó képét lóháton, ki 63 évig szolgálta a Krenmayer 8-dik huszárezredben és Gulyás közvitézet a 6-dik huszárezredben, ki 72 évig szolgált. Továbbá Radetzky tábornagy 80 éven túl élt, és Wellington herceg, ki még 43 éves korában lovagolt a Hyde parkban.

doboltassa tatlanok.

— A évi augusztus iskolaszéki tés az 1882 la és elemi leány tanió s egyéb toly

— Lő tott lövésze jobb szegély drb. 10 frai sel: ifj. Bar nayt legjobb 2 firtos tall muel i dl.

— Sch egy jó házbí ven kívül a bir, — felvé

— Ki gymnásium értesítőjéből siumban két tanuló beirv éves, az 566 „kitűnő“ viz Paula, szinté végezte. Tud magyar gym Megemlítettük, hogy az érte „kisasszony“

— Sáv rettegett rabl vergődött, m feje 1500 f

„Világosság“ csendbízatos t

— A d reczeniek Pár napokban, h

dulás Debrec külön vonatta pestre, honna órakor lesz. f

társaság meg Utközben meg

élet pihenése tása Párisban magyar egy

ségekről. Az c s i M i h á l

fejt ki. A von ról és egyálta

randulást rend nyilvánosságra

Kedvezőbb a kinálkozott m

igyekszik küll mat felhasznál

zasi díjat lefiz

— Egy „Szegedi Napl

gyó Lajos ottl rokonszenvesel

na, a napokban ra eset híre se nek. A szép le

ügyvédet szer ban megszegte nyal járt jegy

nó s lelkeben zása. Fölkeres vendéglőben l

szobájában an napok óta m

Megrázó jelene getett leány is

A és Turia az ugar 1884 ok

u. kemény t

18 órák az

18 e. 10 óra

18

10 órák fog tartat

A számvevő

város ka

